

BASIN BÜLTENİ

30 Mart 2010

Sendikamız Genel Başkanı Gürsel Doğru ve Genel Yönetim Kurulumuz, genel merkez binamızda bir basın toplantısı düzenleyerek, tartışmaları yürütülen “Marketler Yasası” hakkındaki politikamızı basın mensupları ve kamuoyuyla paylaşmıştır.

ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ, ZİNCİR MAĞAZALAR VE BÜYÜK MAĞAZALAR KANUNU TASARI TASLAĞI ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

“Alışveriş Merkezleri, Zincir Mağazalar ve Büyük Mağazalar Kanun Tasarısı” kamuoyunda tartışılıyor. Bugüne kadar geleneksel perakende ve organize perakende sektörünün tarafları yasa tasarısı ile ilgili düşüncelerini açıkladı.

Ne var ki hem bu tarafların, hem de hükümetin gözardı ettiği perakende sektörünün asıl taşıyıcı gücü olan çalışanlar ve dolayısıyla çalışanların örgütlü kuruluşu olan sendikamızın görüşlerine dikkat edilmedi.

Biz Tez-Koop-İş sendikası olarak, organize perakende sektöründe, 25 bin üyeye sahibiz ve 35 yıldan beri sektörün ilkleriyle toplu sözleşmeler bağittimiz, ayrıca sektörün yapısını ve sektörde çalışanların sorunlarını son derece iyi bilen bir kuruluşuz.

Sendika olarak, Yasa Tasarısında gözardı edilen ya da önemsenmeyen insan faktörü üzerinde durmak istiyoruz.

1- Perakende sektöründeki çalışma koşulları son derece yoğun, stresli ve yıpratıcıdır. Özellikle % 95'inin örgütsüz olduğu marketlerde çalışma saatleri uzundur. Bugün fiilen 4857 sayılı İş Kanunu'nun belirlediği sınırların çok üzerine çıkmaktadır. Bunun yanı sıra sektörde yoğun bir işçi sirkülasyonu mevcuttur. Bu faktörlerden dolayı “Bacasız Sanayi” olarak nitelendirilen sektör bazen çalışanlar için cehennemi bir ortam yaratmaktadır. Bu ortamın insanileştirilmesi, modern çalışma yaşamının gereği olmalıdır. Sendikamızın market alanındaki varlığı, hem modern çalışma yaşamının zaruretidir aynı zamanda tek güvencesidir.

2- Bu çerçevede sendikamız, yasa taslağının 13. Maddesinde yer alan son derece kritik ve karar verici işlevi olan “Değerlendirme Komisyonu” içinde çalışanları temsilen bulunmalıdır. Bu bir zorunluluktur. Çünkü çalışanlar da işverenler kadar sektördeki taraflardan biridir. Tasarıda böyle bir eksikliğin olması tek yanlılığın göstergesidir. Bu durum çalışma koşullarında ve çalışma saatlerinin düzenlenmesinde bir çok sorun yaratacağı gibi bir dizi keyfiyeti de beraberinde getirecektir. Bundan dolayı Tez-Koop-İş Sendikası “Değerlendirme Komisyonu”nun organik bir parçası olmalıdır.

3- Burada önemle üzerinde duracağımız başka bir konu da; taslağın “Çalışma Saatleri” başlıklı 7. Maddesidir.

Bu maddeye göre, iş günleri, hafta tatili, resmi tatil ve bayram günlerinde mağazaların açılış ve kapanış saatleri Belediye Encümeni ya da İl Encümeni tarafından belirlenmektedir. Böylesi bir uygulama Anayasanın özgür sözleşme yapma ilkesi başta olmak üzere, ILO hükümlerine ve uluslararası anlaşmalara aykırıdır.

BASIN BÜLTENİ

Sendikamız yaptığı toplu sözleşmelerle sektörde çalışma saatlerini standardize etmiştir. Yasa taslağı bu standardı baz alarak düzenlenmelidir.

Sorunlar ancak sektörde sendikamızın bağladığı toplu sözleşmelerin diğer marketlere teşmil edilmesi ile aşılabılır. Teşmilden kastımız sektörün modern yapısıyla ilgilidir. Teşmil bu bağlamda a-tipik çalışma koşullarını devre dışı bırakarak uluslararası ölçekte bir standart oluşturacaktır.

4- Herşeyden önce çalışanların aynı zamanda birer tüketici oldukları da bir gerçektir. Yukarıda sözünü ettiğimiz tüm tanımlamalar çağdaş bir tüketim kültürünün yaratılmasına zemin oluşturacaktır. Çalışanların yaşam standardının yükseltilmesinin aynı zamanda sektöre dinamizm katacağı unutulmamalıdır.

5- Bugün sektörün örgütsüz alanında hak gaspları sıradanlaşmıştır. Özellikle full ve part-time çalışanların sigorta primlerinin yatırılmaması ya da eksik yatırılması yaygın bir uygulamadır. Bu durum çalışanların emeklilik koşullarını daha da zorlaştırmaktadır. Çalışanlar bu ve benzer nedenlerden dolayı sektörü bir meslek görmek yerine geçici bir iş olarak algılamaktadır. Bu da kalite ve verimliliği etkileyen temel faktörlerden biridir. Sendikamızın sektördeki varlığı bu ve benzer problemlerin aşılmasının güvencesidir.

Tüm bu görüşlerimizi kısaca özetlemek gerekirse yasa taslağı eksik, tek yanlı, insani boyutu gözardı edilmiş son derece mekanik bir mevzuat niteliğindedir. Tasarı, yukarıdaki açıklamalarımız ışığında yeniden ele alınmalı, sendikamızın da taraf olduğu kabul edilmeli ve buna uygun düzenlemeler yapılmalıdır. Bu uluslararası çalışma normlarının ve çağdaş demokrasinin gereğidir.

Saygılarımızla,

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI
GENEL YÖNETİM KURULU